

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุปเกี่ยวกับการวิจัย

การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV ของวัยรุ่นผู้ใช้แรงงาน กรณีศึกษาเฉพาะ พนักงานสถานีบริการน้ำมัน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เพื่อทราบถึงลักษณะทางด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคม การรับรู้ข่าวสารเรื่องโรคเอดส์ ความรู้เรื่องโรคเอดส์ และพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV ของพนักงานสถานีบริการน้ำมัน (อายุ 15-24 ปี)

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม - 30 ตุลาคม 2537 ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยเลือกสถานีบริการน้ำมันในและนอกเขตเทศบาล จำนวน 36 แห่ง แห่งละ 6 คน จำนวนทั้งหมด 300 ราย โดยกลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 15-24 ปี ทำงานมาแล้วอย่างน้อย 6 เดือน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วนคือ แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ เขตภูมิลำเนาเดิม รายได้ การศึกษา การพบปะสมาชิกในครอบครัว การพูด/ขอคำปรึกษาเรื่องเพศสัมพันธ์จากบิดามารดา การพูด/ขอคำปรึกษาเรื่องโรคเอดส์จากบิดามารดา ทักษะคติที่ชายหนุ่มเรียนรู้ประสบการณ์ทางเพศกับหญิงบริการทางเพศ ทักษะคติที่หญิงสาวมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน แบบสอบถามเรื่องแหล่งข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคเอดส์ แบบสอบถามความรู้เรื่องโรคเอดส์ แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV และการรวบรวมโดยวิธีการสัมภาษณ์รายบุคคล ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 30 วัน

สรุปผลการวิจัย

ลักษณะทั่วไปทางประชากร เศรษฐกิจและสังคม ทศนคติ ข้อมูลข่าวสาร ความรู้เรื่องโรคเอดส์

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง มีเพศชายจำนวน 250 ราย เพศหญิงจำนวน 50 ราย ภูมิลำเนาเดิมอยู่ในเขตชนบทเป็นส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 20 - 24 ปีมากที่สุด คือ ร้อยละ 60 พนักงานส่วนใหญที่ได้จากการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่เดิมน้ำมัน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 1769 ส่วนใหญ่มีรายได้ 1800 บาทต่อเดือนขึ้นไป จากการศึกษาพบว่า พนักงานไม่ได้เรียนหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 15.3 ระดับการศึกษาประถมปีที่ 1 - 4 มากที่สุด (ร้อยละ 48.0) สถานบริการทางเพศที่อยู่ใกล้สถานบริการน้ำมัน พนักงานสามารถไปใช้บริการได้สะดวก คือ ร้านอาหารที่มีนักร้อง (ร้อยละ 42.7) มีความใกล้ชิดครอบครัวน้อย (ร้อยละ 67.0) ไม่เคยพูดคุย/ปรึกษาเรื่องเพศกับบิดามารดา (ร้อยละ 88.3) ไม่เคยพูดคุย/ปรึกษาเรื่องเพศกับบิดามารดา (ร้อยละ 85) ไม่เห็นด้วยกับการมีหญิงมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกับชาย (ร้อยละ 97.7) ระดับการรับรู้ข่าวสารเรื่องโรคเอดส์อยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 86.3) ความรู้เรื่องโรคเอดส์อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 54.0)

แบบแผนพฤติกรรมทางเพศ

แบบแผนพฤติกรรมทางเพศ พนักงานสถานบริการน้ำมันเคยมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อน/แฟน (ร้อยละ 12.4) ไม่ใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อน/แฟน ร้อยละ 83.8 พนักงานที่เคยเที่ยวหญิงบริการทางเพศ ร้อยละ 32.8 เที่ยวหญิงบริการทางเพศจำนวน 3 - 4 ครั้งต่อเดือน ร้อยละ 48.6 ใช้ถุงยางอนามัยกับหญิงบริการทางเพศทุกครั้ง ร้อยละ 50 เมื่อมีความรู้สึกทางเพศจะใช้วิธี เล่นกีฬา ออกกำลังกาย ร้อยละ 68.8 สิ่งที่ทำให้รู้สึกอยากออกไปเที่ยวหญิงบริการทางเพศมากที่สุด คือ เห็นภาพเปลือย/โป๊ ร้อยละ 38.8 ส่วนใหญ่ดื่มสุราก่อนมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการนาน ๆ ครั้ง ร้อยละ 33 สถานที่ที่นิยมเที่ยวหญิงบริการทางเพศมากที่สุด คือ ซอง/สำนัก ร้อยละ 85.3

พฤติกรรมกรรมการติดยาเสพติด

แบบแผนการใช้จ่ายยาเสพติด เคยติดยาเสพติด ร้อยละ 3.2 ไม่เปลี่ยน/ไม่ทำความสะอาด เข็มฉีดยา ร้อยละ 62.5 ประวัติการตรวจเลือดหาเชื้อเอดส์ ส่วนมากไม่เคยตรวจ ร้อยละ 98 มีความต้องการตรวจ ร้อยละ 18.4

ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา เขตภูมิลำเนาเดิม ทักษะเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงบริการทางเพศ ทักษะเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์กับก่อนแต่งงาน กับความรู้เรื่องโรคเอดส์

ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ของพนักงานสถานบริการน้ำมัน มีดังต่อไปนี้คือ

เพศ จากการวิเคราะห์พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p\text{-value}=.2988$) ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งกล่าวได้ว่า เพศไม่มีผลทำให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์ของพนักงานสถานบริการน้ำมันเปลี่ยนแปลง

ระดับการศึกษา จากการวิเคราะห์พบว่า ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p\text{-value}=.2087$) ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งกล่าวได้ว่า ระดับการศึกษาสูงขึ้นก็ไม่มีผลทำให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์เปลี่ยนแปลงสูงขึ้น

เขตภูมิลำเนาเดิม จากการวิเคราะห์พบว่า เขตภูมิลำเนาเดิมไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p\text{-value}=.1524$) ซึ่งกล่าวได้ว่า เขตภูมิลำเนาเปลี่ยนแปลงจะไม่ทำให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

ทักษะเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน จากการวิเคราะห์พบว่า ทักษะเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p\text{-value}=.2536$) ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งกล่าวได้ว่า ทักษะเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์เปลี่ยนไม่มีผลทำให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์เปลี่ยนแปลง

ระดับการรับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคเอดส์ จากการวิเคราะห์พบว่า ระดับการรับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคเอดส์ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p\text{-value}=.1688$) ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งกล่าวได้ว่า ระดับการรับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคเอดส์ไม่มีผลทำให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์เปลี่ยนแปลง

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ของพนักงานสถานีบริการน้ำมัน คือ

รายได้ จากการวิเคราะห์พบว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p\text{-value}=.0172$) ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งกล่าวได้ว่า ถ้ารายได้เปลี่ยนแปลงจะมีผลทำให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์เปลี่ยนแปลงไปด้วย

อายุ จากการวิเคราะห์พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p\text{-value}=.0006$) ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งกล่าวได้ว่า อายุมากขึ้นมีผลทำให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์เปลี่ยนแปลงไปด้วย

ทัศนคติเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงบริการทางเพศจากการวิเคราะห์พบว่า ทัศนคติเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงบริการทางเพศมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p\text{-value}=.0441$) ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งกล่าวได้ว่า ทัศนคติเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงบริการทางเพศเปลี่ยนแปลงมีผลทำให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์เปลี่ยนแปลงไปด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องโรคเอดส์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV ของพนักงานสถานีบริการน้ำมัน

ความรู้เรื่องโรคเอดส์กับการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อน/แฟน(การสำส่อนทางเพศ) จากการวิเคราะห์พบว่า ความรู้เรื่องโรคเอดส์กับการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อน/แฟนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p\text{-value}=.0385$) ซึ่งกล่าวได้ว่า ความรู้เรื่องโรคเอดส์เปลี่ยนแปลงทำให้พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อน/แฟน(การสำส่อนทางเพศ)เปลี่ยนแปลงไปด้วย

ความรู้เรื่องโรคเอดส์กับการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการทางเพศ(การมีเพศสัมพันธ์กับกลุ่มเสี่ยง) จากการวิเคราะห์พบว่า ความรู้เรื่องโรคเอดส์กับการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการทางเพศมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p\text{-value}=.0405$) ซึ่งกล่าวได้ว่า ความรู้เรื่องโรคเอดส์เปลี่ยนแปลงมีผลทำให้พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการทางเพศเปลี่ยนไปด้วย

ความรู้เรื่องโรคเอดส์กับการใช้ถุงยางอนามัยกับเพื่อน/แฟน(การป้องกันการติดเชื้อ) จากการวิเคราะห์พบว่า ความรู้เรื่องโรคเอดส์กับการใช้ถุงยางอนามัยกับเพื่อน/แฟนไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p\text{-value}=.8027$) ซึ่งกล่าวได้ว่า ความรู้เรื่องโรคเอดส์เปลี่ยนแปลงไม่มีผลทำให้พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยกับเพื่อน/แฟนเปลี่ยนแปลงไปด้วย

ความรู้เรื่องโรคเอดส์กับการใช้ถุงยางอนามัยกับหญิงบริการทางเพศ(การป้องกันการติดเชื้อจากกลุ่มเสี่ยง) จากการวิเคราะห์พบว่า ความรู้เรื่องโรคเอดส์กับการใช้ถุงยางอนามัยกับหญิงบริการทางเพศไม่มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p\text{-value}=.4297$) ซึ่งกล่าวได้ว่า ความรู้เรื่องโรคเอดส์เปลี่ยนแปลงไม่มีผลทำให้ พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยกับหญิงบริการทางเพศเปลี่ยน

ความรู้เรื่องโรคเอดส์กับการใช้ยาเสพติด จากการวิเคราะห์พบว่า ความรู้เรื่องโรคเอดส์กับการติดยาเสพติดไม่มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p\text{-value}=.8598$) ซึ่งกล่าวได้ว่า ความรู้เรื่องโรคเอดส์เปลี่ยนแปลงไม่มีผลทำให้ พฤติกรรมการติดยาเสพติดเปลี่ยน

อภิปรายผล

ลักษณะพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV

จากการสัมภาษณ์ทราบว่า ความสัมพันธ์ทางเพศของพนักงานสถานบริการน้ำมันเกิดขึ้นเนื่องจาก อยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งมีความต้องการทางเพศ และอยากทดลองในสิ่งแปลกๆใหม่ ๆ ดังนั้นการมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อน/แฟน จึงเป็นสิ่งที่พบได้กับพนักงานสถานบริการน้ำมัน ในกลุ่มตัวอย่าง เคยมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงที่เป็นพนักงานในสถานบริการน้ำมันแห่งเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ และ

ยังมีผู้หญิงที่ไม่ได้ทำงานภายในสถานบริการน้ำมัน เพื่อน/แฟนที่เคยมีเพศสัมพันธ์ด้วยนั้นมีจำนวนตั้งแต่ 2-4 คน พนักงานบางคนมีครอบครัวแล้วแต่ก็ยังมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงอื่นด้วย รวมถึงการไปเที่ยวหญิงบริการทางเพศ ขณะที่มิเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่ไม่เคยใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันการติดเชื้อโรคที่เกิดจากเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ เหตุผลในการไม่ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์เพราะ รู้สึกไม่เป็น ธรรมชาติ ทำให้ความรู้สึกทางเพศลดลง เชื่อว่าผู้หญิงที่มีเพศสัมพันธ์กับตนไม่เป็นโรค ในขณะที่เดียวกันพนักงานสถานบริการน้ำมันที่มีการใช้ถุงยางอนามัยกับเพื่อนและหรือแฟน ซึ่งมีเพียงร้อยละ 6.3 เท่านั้น โดยผู้ที่ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนและหรือแฟนให้เหตุผลว่า ช่วยในการป้องกันการตั้งครรภ์เพราะ ทั้งตนเองและคู่รักยังไม่พร้อมที่จะมีบุตร จากการสัมภาษณ์ถึงวิธีการใช้ ถุงยางอนามัยพนักงานสถานบริการอธิบายได้ อย่างถูกวิธีโดยที่จะไม่ถอดออกก่อนหลังน้ำกาม ถุงยางไม่หลุดหรือฉีกขาด จนถึงการถอดถุงยางออกอย่างถูกวิธี เมื่อกกล่าวถึงการเที่ยวหญิงบริการทางเพศมีผู้ที่เคยเที่ยว ร้อยละ 32.8 ในจำนวนที่เคยเที่ยวหญิงบริการทางเพศพบว่า อยากรอดลอง ไปเที่ยวเป็นครั้งแรกโดยเพื่อนชักชวน หรือพนักงานสถานบริการน้ำมันรุ่นพี่พาไปหลังจากนั้นกลุ่มที่เคยไปเที่ยวแล้วจะกลับมาพูดคุยให้กับเพื่อนหรือรุ่นน้องที่เข้ามาทำงานใหม่ฟังจนเป็นค่านิยมเช่นเดียวกับนิสิตในมหาวิทยาลัยที่มีการขึ้นครุ ทั้งนี้จำนวนครั้งของการเที่ยวหญิงบริการทางเพศนั้นขึ้นอยู่กับรายได้ของพนักงานสถานบริการน้ำมัน และช่วงเวลาพนักงานไม่ได้ทำงานกะกลางคืน

เมื่อถามถึงการใช้ถุงยางอนามัยกับหญิงบริการทางเพศ พนักงานสถานบริการน้ำมันให้เหตุผลของการไม่ใช้ถุงยางอนามัยเพราะ เชื่อใจหญิงบริการทางเพศที่ตนเลือกไม่เป็นโรค รู้สึกไม่เป็นธรรมชาติ ไม่ได้พกติดตัวไป ลักษณะการใช้ถุงยางอนามัยกับหญิงบริการทางเพศบางครั้งมีการหลุดก่อนที่จะหลังน้ำกามจึงไม่อยากจะใช้ มีการแตก การถอดถุงยางน้ำกามไม่ถูกวิธี เหตุผลของการใช้ถุงยางอนามัย เนื่องจากกลัวติดเชื้ออากโรคและบางรายบอกว่ากลัวโรคเอดส์

การใช้วิธีการเล่นกีฬา ออกกำลังกายนั้นเป็นทางออกเมื่อมีอารมณ์ทางเพศ พนักงานสถานบริการให้เหตุผลว่า ช่วยให้สุขภาพดี ไม่เครียด ไม่หมกมุ่นกับเรื่องทางเพศ ส่วนการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองไม่ทำให้ตนเองต้องติดโรค และไม่เดือดร้อนผู้อื่นด้วย ทั้ง 2 วิธีดังกล่าวจึงสมควรที่จะส่งเสริมหรือให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายอื่นต่อไปที่จะเป็นวิธีการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ที่ดี

สื่อที่เป็นสิ่งทีกระตุ้นความรู้สึกทางเพศทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศ อยากไปเที่ยวหญิงบริการทางเพศ เป็นสิ่งทีอยู่ใกล้ตัวพนักงานสถานีบริการน้ำมันและหาได้ง่าย คือ ปฏิทินที่บริษัทน้ำมันนำมาแจกลูกค้าในช่วงเทศกาลปีใหม่เพื่อเป็นของขวัญ รongลงมาทีได้รับความนิยมเช่นเดียวกัน ได้แก่ ปฏิทินจากบริษัทสุรา หนังสือปลุกอารมณ์ทางเพศ ก็เป็นสิ่งที่หาซื้อได้ง่ายตามแผงหนังสือ ห้องพนักงานชายก็จะมีหนังสือและปฏิทินเหล่านี้อยู่ในห้อง แม้กระทั่งหนังสือพิมพ์รายวันจะมีรูปผู้หญิงค่อนข้างโป๊ลงไปงให้ดูทุกวัน รวมถึงโปสเตอร์ทีโฆษณาถุงยางอนามัยเองก็เป็นที่สามารถกระตุ้นให้รู้สึกอยากไปเที่ยวหญิงบริการทางเพศได้เช่นกัน

ดังนั้นควรมีมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมสื่อยั่วยู่ทางกามารมณ์ แหล่งผลิต-ซื้อขายหนังสือปลุกอารมณ์ทางเพศ รวมถึงการแจกปฏิทินปี เปลี่ยนให้กับลูกค้าทีมาเติมน้ำมัน โดยใช้พนักงานสถานีบริการน้ำมันเป็นผู้ทีแจกให้ โดยมีบทลงโทษอย่างจริงจังมากขึ้น

การดื่มสุราก่อนการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการทางเพศจึงนำไปสู่พฤติกรรมทีเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV อย่างหนึ่ง คือ ทำให้ขาดสติแล้วไม่ใช้ถุงยางอนามัยหรือใช้ถุงยางอนามัยไม่ถูกวิธี ได้ ดังนั้นเมื่อมีการให้สุศึกษาหรือให้ความรู้จึงจำเป็นต้องแนะนำเรื่องการงดดื่มสุราก่อนมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการทางเพศ

เมื่อสัมภาษณ์ถึงการติดยาเสพติดมีผู้ที่เคยติดยาเสพติด ร้อยละ 3.2 ซึ่งมีระยะเวลาในการติดยา ตั้งแต่ 3 เดือน จนถึง 2 ปี แต่ทุกคนได้เข้ารับการรักษาจากโรงพยาบาลธัญญารักษ์ ซึ่งบางรายรักษาหายแล้ว และบางรายยังอยู่ในช่วงกำลังรักษา สาเหตุของการติดยาเสพติดเกิดจากการชักชวนของเพื่อน ประเภทของยาทีเคยใช้ ได้แก่ ยาม้า แอมเฟตามีน ทินเนอร์ เฮโรอีน ฯลฯ จะมีการเปลี่ยนชนิดยาเสพติดทีทดลองเสพเสมอ

การตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อ HIV ซึ่งผู้ที่เคยตรวจมีประวัติการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์จากหญิงบริการทางเพศหลายครั้งจึงไปตรวจทีโรงพยาบาลส่วนในรายทีติดยาเสพติดไม่เคยมีการตรวจเลือด เนื่องจาก คิดว่าตนเองไม่ติดโรคเอดส์แน่ ความต้องการในการเจาะเลือดตรวจหาเชื้อ HIV ซึ่งกลุ่มทีต้องการให้เหตุผลว่า ตนเคยเที่ยวหญิงบริการทางเพศ แต่ไม่เคยตรวจหาเชื้อโรคเอดส์ เนื่องจากไม่มีเวลาและโอกาส และกลุ่มทีไม่ต้องการตรวจให้เหตุผลว่า ไม่ต้องการทราบ

เพราะจะทำให้เกิดความกังวล กลัวพบเชื้อโรคเอดส์ และตนเองไม่ติดเชื้อโรคเอดส์แน่เนื่องจากไม่เคยเที่ยวหญิงบริการทางเพศหรือติดยาเสพติด ร่างกายแข็งแรงดีไม่เคยเจ็บป่วย

จากสรุปผลการวิจัย พบว่าความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ของพนักงานสถานีบริการน้ำมัน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 300 ราย โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ ได้แก่ อายุ รายได้ ทักษะคนที่ชายมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงบริการทางเพศ และตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา เขตภูมิลำเนา ทักษะคนที่หญิงมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ระดับการรับข้อมูลข่าวสารโรคเอดส์ นำผลการวิจัย มาอภิปรายผล ลักษณะของตัวแปรได้ดังนี้

อายุ

พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ จึงกล่าวได้ว่า อายุของพนักงานมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ ทั้งนี้เนื่องจากอายุมากขึ้นการเรียนรู้ทางสังคมมากขึ้น มีการรับข่าวสารความรู้เรื่องโรคเอดส์จากการประชาสัมพันธ์ทางสื่อมวลชนต่าง ๆ ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ ฯลฯ มีผลทำให้พนักงานได้ความรู้เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ยังขึ้นอยู่กับความสนใจในการดูแลสุขภาพตนเองและข่าวสารข้อมูลด้วย และพนักงานที่มีอายุ 20-24 ปี เริ่มมีครอบครัว จึงมีความสนใจกับสุขภาพของตนเอง และเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เซซฐ์ ปรีชารัตน์ และวรยุพา สมถวิล (2533) ที่พบว่า ปัจจัยในเรื่องอายุจะมีผลต่อความรู้ความเข้าใจถึงสาเหตุการติดเชื่อโรคเอดส์ กล่าวคือ ยิ่งอายุมากขึ้น ความเห็นที่มีต่อการร่วมกรรมหรือการถ่ายทอดเชื้อโรคเอดส์จากแม่ไปสู่ลูกจะมากขึ้นตามอายุ สำหรับประเด็นที่เกิดจากสาเหตุร่วมเข็ม ร่วมเพศ ไม่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะอยู่ในกลุ่มอายุใด ๆ ซึ่งขัดแย้งกับ วัฒนา วุฒิวรรณ (2532 ; 74) ที่พบว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้และไม่ใช้ถุงยางอนามัย เพื่อป้องกันกามโรคและโรคเอดส์ กลุ่มหญิงที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี มีพฤติกรรมกำบังกันเชื้อต้องปรับปรุง และกลุ่มหญิงที่มีอายุมากกว่า 25 ปี มีพฤติกรรมกำบังกันเชื้อโรคเอดส์ไม่ต้องปรับปรุง มีข้อสังเกตว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ เนื่องมาจากการประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ ประกอบกับการดูแลสุขภาพตัวเองของผู้ที่มีอายุมากกว่า และเกิดการเรียนรู้ทางสังคม จากสิ่งรอบตัวและบุคคลมากกว่า

กาญจณี หวังถิรอำนวย (2530; 62) พบว่า ปัจจัยทางด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคม ได้แก่อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการประกอบอาชีพหรือมีพฤติกรรมรักร่วมเพศในชายมีความสัมพันธ์กับความรู้และเคารป้องกันโรคเอดส์ โดยที่ อายุมากขึ้นจะมีความรู้เรื่องโรคเอดส์มากขึ้นด้วย

รายได้

รายได้ของพนักงานสถานบริการน้ำมันมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ อธิบายได้ว่า รายได้ที่สูงขึ้นทำให้พนักงานสถานบริการเปิดรับข่าวสารทั่วไป และข่าวสารเรื่องโรคเอดส์จากสื่อต่าง ๆ ได้มากขึ้น หรือเลือกช่องทางมารับข่าวสารจากแหล่งที่ตนชอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กาญจณี หวังถิรอำนวย (2530:62) พบว่า หญิงอาชีพพิเศษและชายรักร่วมเพศในเขตกรุงเทพมหานคร มีรายได้เพิ่มขึ้น ทำให้มีความรู้เรื่องโรคเอดส์เพิ่มขึ้น อธิบายได้ว่า รายได้มากขึ้นทำให้พนักงานสถานบริการน้ำมันสามารถเลือกช่องทางในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่ตนชอบได้ รวมทั้งข่าวสารทั่วไปและข่าวสารเรื่องโรคเอดส์ ทำให้เกิดความรู้เรื่องโรคเอดส์มากขึ้น

ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ จากการวิเคราะห์พบว่า ระดับการศึกษาของพนักงานสถานบริการน้ำมันไม่มีผลต่อความรู้เรื่องโรคเอดส์เนื่องจาก มีระดับการศึกษาค่อนข้างต่ำ และออกจากระบบการศึกษาในโรงเรียนมานาน ดังนั้น การศึกษานอกระบบโรงเรียนจึงมีบทบาทมากกว่า ความรู้เรื่องโรคเอดส์เกิดจากประสบการณ์การเรียนรู้ทางสังคม ความสนใจและโอกาสในการเรียนรู้ ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาของ Orem (1985; 175) พบว่า การศึกษาเป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีผลทำให้บุคคลมีความรู้และเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ไม่จำเป็นจะเป็นความรู้ที่ได้จากครอบครัว โรงเรียนและประสบการณ์ในการดูแลตนเอง บุคคลจำเป็นต้องมีการพัฒนาความรู้ ทักษะและทัศนคติที่ดีต่อการดูแลตนเอง และขัดแย้งกับการศึกษา ดร.วีรสิทธิ์ สิทธิไตรย์ (2532) พบว่า ระดับการศึกษาของเยาวชนมีผลต่อความรู้เกี่ยวกับอาการของโรคเอดส์

เขตภูมิลำเนาเดิม

เขตที่อยู่อาศัยเดิมไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ จากการวิเคราะห์หรืออธิบายได้ว่า พนักงานสถานบริการน้ำมัน จากถิ่นฐานที่อยู่อาศัยเดิมมานานกว่า 6 เดือน ความรู้เรื่องโรคเอดส์ที่ได้นั้นเกิดจากการเรียนรู้ในสังคมที่ตนอาศัยในปัจจุบันเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีลักษณะเป็นเขตเมือง การรับข้อมูลข่าวสารทำได้สะดวก ดังนั้นที่อยู่อาศัยเดิมจึงไม่มีผลต่อความรู้เรื่องโรคเอดส์ของพนักงาน ขัดแย้งกับการศึกษาของ วรณนิภา เรื่องสัจ (2532) พบว่าเยาวชนที่มีลักษณะความรู้เรื่องโรคเอดส์ต่ำกว่าเยาวชนกลุ่มอื่น ๆ คือ ผู้หญิงที่อยู่ในชนบท ไม่เคยพูดคุยเกี่ยวกับโรคเอดส์กับเพื่อน

ทัศนคติที่ชายมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงบริการทางเพศ

ทัศนคติที่ชายมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงบริการทางเพศมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ จากการวิเคราะห์หรืออธิบายได้ว่า ผู้ที่มีความรู้เรื่องโรคเอดส์จะทราบถึงลักษณะการติดต่อของโรคว่า การเที่ยวหญิงบริการทางเพศสามารถติดเชื้อกามโรคและโรคเอดส์ได้ จึงทำให้เกิดทัศนคติและค่านิยมที่ดี จึงไม่เห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการทางเพศ ถึงแม้ว่าจะมีการป้องกันก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ลดาวัลย์ หลงเจริญ (2535) พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 64 รู้จักประเพณีการขึ้นครุและให้ความคิดเห็นที่ไม่ควรมีประเพณีการขึ้นครุและให้เหตุผลประกอบว่า อาจทำให้ติดโรคได้ถ้าไม่รู้จักป้องกันและการมีเพศสัมพันธ์สามารถเรียนรู้ได้จากคูสมรสหลังแต่งงาน รวมทั้งสื่อในรูปของวิทยุทัศน์ และหนังสือเกี่ยวกับเรื่องเพศมีอีกมากมาย แต่บางส่วนที่เห็นว่าควรมีประเพณีการขึ้นครุโดยให้เหตุผลว่าเป็นทางออกหรือระบายอารมณ์ทางเพศที่ถูกต้อง เพราะได้จ่ายค่าตอบแทนแก่หญิงบริการและไม่ได้ข่มขืนใคร

ทัศนคติเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน

ทัศนคติเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ จากการวิเคราะห์พบว่าไม่มีความสัมพันธ์ซึ่งอธิบายได้ว่า พนักงานสถานบริการน้ำมันเห็นว่าเพศหญิงมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานนั้นไม่ใช่เรื่องผิดปกติ เพราะเนื่องจากเมื่อเกิดการชอบพอรักใคร่กันแล้วจะอยู่ด้วยกันฉันสามีภรรยาเพราะการแต่งงานไม่ใช่เรื่องสำคัญ ในรายที่ยากจนเห็นการแต่งงานเป็นสิ่งฟุ่มเฟือย การมีเพศสัมพันธ์กับชายที่ตนรักโดยไม่ได้แต่งงานไม่ใช่เกี่ยวกับเรื่องของการสำส่อนทางเพศ

ดังนั้นประเด็นที่ควรได้รับความสนใจ คือ การให้ความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่อง การมีเพศสัมพันธ์ก่อนถึงเวลาที่เหมาะสม ตลอดจนสร้างความตระหนักในความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมให้เกิดขึ้นกับชายทุกคน เพราะเขาอาจเป็นคนที่แพร่เชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์ไปสู่ภรรยาและลูก รวมถึงหญิงอื่นที่มีเพศสัมพันธ์ด้วย

ระดับการรับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคเอดส์

ระดับการรับข้อมูลข่าวสารไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ เนื่องจากระดับข่าวสารความรู้เรื่องโรคเอดส์ที่พนักงานสถานีบริการน้ำมันได้รับนั้นมีปริมาณความใกล้เคียงกันมาก ดังนั้นความรู้ที่เกิดจากข้อมูลข่าวสารที่ได้รับนั้นต้องมาจากความสนใจในข่าวสารที่ตนรับ การเรียนรู้ทางสังคมและ จากประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง รวมถึงประสบการณ์เรื่องเพศในอดีตของแต่ละบุคคลเช่นกัน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV กับความรู้เรื่องโรคเอดส์

การมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อน/แฟน (การสำส่อนทางเพศ)

การมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อน/แฟนมีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ ซึ่งอธิบายได้ว่า พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจะสอดคล้องกับความรู้และเนื้อหาเรื่องเพศที่ถูกต้อง เหมาะสม ตามหลักการ ศึกษา และหลักจิตวิทยา จะทำให้วัยรุ่น จะได้รับการเรียนรู้ โดยการเลียนแบบพฤติกรรมสุขภาพ (Health Modeling) ซึ่งอาศัยแบบจำลองที่สร้างขึ้น เช่น ภาพยนตร์ สไลด์ และเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นในอดีต ทำให้เข้าใจและมีค่านิยมในการปฏิบัติตัวที่ดี ดังนั้นเมื่อมีความรู้เรื่องโรคเอดส์ที่ถูกต้อง การมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อน/แฟนจะมีเพียงคนเดียว แต่เมื่อมีความรู้ที่ไม่ถูกต้องค่านิยมและการปฏิบัติจะเปลี่ยนไป โดยจะมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อน/แฟนหลายคน ซึ่งมีเหตุผลว่าตนเองไม่เสี่ยง เพราะไม่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือไม่มีเพศสัมพันธ์กับกลุ่มเสี่ยง ทำให้เลือกปฏิบัติพฤติกรรมที่ทำให้ติดเชื้อ HIV ได้

เมื่อกล่าวถึงการป้องกันเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อน/แฟนหลายคน หัวใจของความสำเร็จในการรณรงค์ป้องกันอยู่ที่กลุ่มผู้นำ และเจ้าของสถานบริการ เช่น กลุ่มผู้นำควรเป็น"ตัวแบบ"ในเรื่องของพฤติกรรมทางเพศให้ตระหนักถึงความเสี่ยงและหาทางจงใจให้เพื่อนใช้ถุงยางกับหญิงที่มีเพศสัมพันธ์ด้วย การเข้าถึงเจ้าของสถานบริการควรให้ความร่วมมือในการออกกฎระเบียบ

การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการทางเพศ

การมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการทางเพศ (กลุ่มเสี่ยง) มีความสัมพันธ์กับความไม่รู้เรื่องโรคเอดส์ ซึ่งอธิบายได้ว่า ความรู้ที่เกิดจากการเรียนรู้โดยมีสังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นตัวแบบ เพื่อให้เกิดการเลียนแบบพฤติกรรมที่นำไปสู่ พฤติกรรมการป้องกันสุขภาพ (Preventive Health) ซึ่งมุ่งหวังให้ตนเองปลอดภัย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับโอกาสที่จะได้รับรู้ข่าวสารและความสนใจ การเสริมแรงของสังคมจะเป็นสิ่งที่สนับสนุนการปฏิบัติตนให้แสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง และการตอกย้ำของสังคมจะเป็นตัวกำหนดไม่ให้กระทำพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง เช่นเดียวกับ เมื่อมีความรู้เรื่องโรคเอดส์การเที่ยวหญิงบริการทางเพศลดลง เพราะ พนักงานให้เหตุผลว่า ถ้าติดเอดส์สังคมรังเกียจทำให้เกิดความกลัวไม่อยากเที่ยว

ดังนั้น สถานการณ์โรคเอดส์ในสังคม จะมีกลุ่มเสี่ยงมากและเสี่ยงน้อย ในกลุ่มที่มีอัตราเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV สูงอาจจะต้องใช้วิธีการบังคับให้เปลี่ยนพฤติกรรม เช่น การใช้กฎหมายควบคู่ไปกับการให้ข้อมูลข่าวสาร หรือฝึกทักษะ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนพฤติกรรม ทั้งนี้เพราะจุดหมายของการให้สุขศึกษาหรือความรู้ คือ การเปลี่ยนพฤติกรรมโดยสมัครใจหรือเป็นแบบถาวร แต่กลุ่มที่มีอัตราเสี่ยงต่ำ วิธีการสุขศึกษาอาจเป็นเพียงการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง กระตุ้นจิตสำนึกให้เกิดค่านิยม เพื่อโน้มน้าวให้รู้สึกถึงความจำเป็นในการเปลี่ยนพฤติกรรมหรือการป้องกันตนเองและการฝึกทักษะเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนพฤติกรรมได้จริง

การใช้ถุงยางอนามัยกับเพื่อน/แฟน และหญิงบริการทางเพศ

การใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคเอดส์กับเพื่อน/แฟน และหญิงบริการทางเพศไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ เนื่องจากการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคเอดส์นั้น ถึงแม้ว่าพนักงานสถานบริการน้ำมันส่วนใหญ่รู้ว่าถุงยางอนามัยป้องกันโรคเอดส์ได้แต่ก็ไม่นิยมใช้ เนื่อง

จากคุณอนไม่ชอบหรือไม่ยินยอม ตนเองไม่ชอบใช้ทั้งยังเชื่อมั่นว่าคุณอนจะไม่เป็นเอดส์แน่นอน เพราะสามารถเลือกคุณอนที่คิดว่าดีได้และบางรายมีคุณอนประจำจึงคิดว่าตนเองไม่ได้สำสอนทางเพศจึงไม่จำเป็นในการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคเอดส์ก็ได้ จากการศึกษาทางพฤติกรรมเชิงคุณภาพในนักเรียนระดับอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น ของ ดร.มาณฑิ ณะโต (2534) พบว่า เมื่อ วัยรุ่นเกิดความต้องการทางเพศ โดยนักศึกษาชาย จะเริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุถึง 18 ปี แต่พฤติกรรมป้องกันการป้องกันโรคเอดส์ทางเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาพบว่า ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเพียง ร้อยละ 42.4 ใช้บางครั้งร้อยละ 28.8 และไม่เคยใช้เลยร้อยละ 28.8 โดยให้เหตุผลในการปฏิเสธถุงยางอนามัยว่า ถ้าใช้ความรู้สึกทางเพศลดลง ร่วมเพศกับเพื่อนหญิงที่มีอัตราเสี่ยงต่ำ เพื่อนถูกตำหนิว่าซ้ซลาด ไม่กล้า เมา ขาดสติ และทำให้กระบวนการร่วมเพศไม่ต่อเนื่อง ในขณะที่นักศึกษาบางรายจำเป็นต้องใช้ถุงยางอนามัยเพราะหญิงบริการทางเพศปฏิเสธการไม่ใช้ถุงยางอนามัย

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า พนักงานสถานีบริการน้ำมันแม้จะผ่านการเรียนรู้เรื่องเพศและโรคเอดส์มาแล้ว แต่พฤติกรรมป้องกันการป้องกันโรคเอดส์ของพนักงานยังไม่ถูกต้อง หากมิได้ดำเนินการป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ตั้งแต่วัยรุ่นก็จะส่งผลให้มีการติดเชื้อเอดส์และแพร่เข้าสู่สถาบันครอบครัวต่อไป

การติดยาเสพติด

การติดยาเสพติดไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องโรคเอดส์ อธิบายได้ว่า ความรู้และความเข้าใจพฤติกรรมถ่ายทอดเชื้อ HIV ของผู้เสพยาเสพติด ในปัจจุบันยังไม่สมบูรณ์พอ การใช้เหตุผลและประสบการณ์ของบุคคลทั่วไปคาดเดาพฤติกรรมของผู้ติดยาอาจคลาดเคลื่อนมาก เพราะพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้ติดยาไม่ใช่พฤติกรรมที่ปกติ นอกจากนี้ยังมีความผันแปรอยู่เสมอด้วยอิทธิพลจากยาที่เสพ สภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจและกายภาพ ฯลฯ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาหาความรู้และเข้าใจในพฤติกรรม รวมทั้งขนาดและขอบเขตปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกลุ่มประชากรนี้ให้เพียงพอ จึงนำไปสู่การสรุปที่ถูกต้องได้และเลือกมาตรการแก้ไขป้องกันได้เหมาะสม

ในการดำเนินการต่อกลุ่มผู้ที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV จากยาเสพติด คือ กลุ่มวัยรุ่น มีความสำคัญยิ่งในการป้องกันกลุ่มที่ยังไม่มีพฤติกรรมเสี่ยง ได้เน้นการให้ความรู้ และการสร้างความอบอุ่นในครอบครัว ให้คำปรึกษา แนะนำ และอบรมพ่อแม่ แนวทางการประชาสัมพันธ์และการณรงค์ในสถานบริการอย่างใกล้ชิด

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. จากการวิจัยพบว่า การศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV ของวัยรุ่นใช้แรงงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบาย และแผนงานที่เน้นการให้ความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กระตุ้นพนักงานและผู้เกี่ยวข้องให้เกิดความสนใจในข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคเอดส์ โดยเน้นการพัฒนาสื่อให้เหมาะสมและให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง

2. ควรหามาตรการในการเปลี่ยนแปลงแนวความคิด ค่านิยม เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ กับหญิงบริการทางเพศ และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน เพราะพฤติกรรมดังกล่าวอาจทำให้ป่วยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์หรือติดเชื้อ HIV ได้ ในขณะที่เปลี่ยนภาพพจน์ของชายไม่ให้เที่ยวหญิงบริการทางเพศไม่สามารถทำได้ในระยะเวลาสั้น แต่ก็ควรมีการรณรงค์ อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ ทั้งนี้ยังมีความต้องการที่อยู่คู่กันควรมีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัย (Safe Sex) โดยเน้นการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง เพราะโรคเอดส์ยังไม่มีรักษาที่จะรักษาได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนเพศหญิงควรกระตุ้นให้เรียกร้องให้ชายให้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีความสัมพันธ์ทางเพศกับตนเอง

3. ส่งเสริมและสนับสนุนทางเลือกใหม่ที่เหมาะสม เช่น กิจกรรมนันทนาการ หรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมซึ่งเป็นที่ควรจะสอดแทรกในสื่อสุขศึกษา ประชาสัมพันธ์ทุกประเทศ เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ในการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการ ตลอดจนโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

4. ประเภทของสื่อ รูปแบบการนำเสนอ ช่วงเวลาจะมีอิทธิพลต่อการเลือกรับรู้ข่าวสารของพนักงาน ดังนั้น จากการวิจัยพบว่า สื่อที่มีรูปแบบเป็นภาพและเสียงจะกระตุ้นการรับรู้ให้กลุ่มตัวอย่างได้ดีที่สุด ส่วนหนังสือพิมพ์ วารสารเป็นสื่อที่ไม่ได้รับความนิยม การดูหนังที่เป็นเล่มการสอดแทรกความรู้เรื่องโรคเอดส์เข้าไปได้ เพราะเป็นรูปแบบที่สามารถเข้าถึงพนักงานและได้รับความสนใจในทุกโอกาสช่วงเวลาในการนำเสนอควรเป็นเวลาหลังเลิกทำงานและไม่ใช้เวลาพักผ่อน

5. การสร้างภูมิคุ้มกันให้ครอบครัว สามารถเริ่มต้นในบ้านซึ่งเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของสังคม กลุ่มเพื่อน และผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นกลุ่มที่ควรให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์ เพราะพนักงานจะพูดคุยปรึกษาในเรื่องที่เป็นส่วนตัวมากกว่า บิดา มารดา ซึ่งมีโอกาสพบปะกันน้อย การให้บริการตรวจเลือดและการให้คำปรึกษาแบบหน่วยเคลื่อนที่จะเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่น่าจะมีประโยชน์มาก

เนื่องจากพนักงานสถานีบริการน้ำมันเหล่านี้ไม่มีเวลาและโอกาสที่จะไปรับบริการตามหน่วยราชการของรัฐมากนัก

6. การใช้ถุงยางอนามัย และการเรียกร้องให้ผู้ชายใช้ถุงยางอนามัยกับเพศหญิง มีความจำเป็นที่ต้องกระตุ้น ชักชวนให้ใช้มากขึ้น เพราะจากการศึกษาพบว่า เมื่อหญิงชักชวนให้ผู้ชายใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันตนเองจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มักจะได้รับบริการปฏิเสธ ควรปลูกฝังการใช้ถุงยางอนามัยสามารถทำได้ทุกครั้ง เมื่อมีเพศสัมพันธ์แม้แต่ภรรยาของตนเอง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับหญิงบริการทางเพศจากทุกแหล่ง เพื่อความปลอดภัยจากการติดเชื้อนี้เกิดจากเพศสัมพันธ์

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาถึงชนิดของสื่อที่ให้ข่าวสารเรื่องโรคเอดส์ แหล่งของสื่อ เปรียบเทียบกับโอกาสที่พนักงานได้รับสื่อและแหล่ง โดยเจาะจงตัวแปรให้แคบและรัดกุม
2. ศึกษาพฤติกรรมการเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV. และการป้องกันโรคของวัยรุ่นใช้แรงงานกลุ่มอื่น ในจังหวัดต่าง ๆ เพื่อหาข้อมูลในการศึกษานำร่อง (Pilot Project) ในการให้สุขศึกษาและรณรงค์การป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์
3. เลือกวิธีการศึกษาแบบ Pre - Post Test หรือ Intervention แล้วดูผลที่ได้ว่ามีการนำไปใช้และมีประสิทธิผลต่างกันอย่างไร
4. การศึกษาโดยจัดโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อป้องกันโรคเอดส์ทางเพศสัมพันธ์ ให้แก่พนักงานสถานีบริการน้ำมัน โดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันโรค และทฤษฎีแรงสนับสนุนทางสังคม เพื่อให้พนักงานมีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคเอดส์ การรับรู้ในความรุนแรงของโรคเอดส์ การรับรู้ต่อโอกาสเสี่ยงของการติดเชื้อเอดส์ ทำให้เกิดความคาดหวังในความสามารถของตนเอง ต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ และความคาดหวังในประสิทธิผลของการตอบสนองต่อพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ซึ่งนำไปสู่ การมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV ในกลุ่มพนักงานดังกล่าวและลดอัตราการติดเชื้อเอดส์